

den Udjevning muligvis kan ske, som der nu ikke synes at være nogen Udigt til. Der vil det da maasse endog kunne lykkes ved den ærede Ministers Hjælp at faae et Grundlag, hvorpaa man kunde arbejde videre og med god Fortrøstning lade Sagen gaa til anden Behandling og til Afstemning over Enkeltighederne. Jeg vil derfor tillade mig at foreslaa, at Sagens første Behandling nu standses, og at den overgives til et Udvalg paa 11 Medlemmer. Antallet er naturligvis for mig mindre vigtigt, og jeg skal gjerne gaa ind paa et andet Antal, hvis et saadant foreslaas. Naar Sagen henvises til et Udvalg, vil den omtalte pinlige Stilling, hvori vi nu ere komne, falde bort og dermed den Nødvendighed maasse at maatte negte Sagens Overgang til anden Behandling og saaledes bringe en Konflikt tilstede imellem Thinget og Regjeringen. For at Sagen kan undergaa en omhyggeligere Overveelse i Forveien, tillader jeg mig altsaa at anbefale dette Forslag til Thingets Belvilje; jeg haaber, at mange af de ærede Medlemmer, som i Dvrigt have været enige med os, der staa som Modstandere af Lovforslaget, men som kun have savnet et andet bestemt Forslag, til hvilket de kunde slutte sig, eller som kun vilde stemme for Sagens Overgang til anden Behandling, for derved at faae en Betænkning af et Udvalg, der kunde repræsentere det hele Thing, at alle saadanne ærede Medlemmer, ja maasse samtlige Medlemmer ville kunne forenes om dette Forslag som et, der giver de forskjellige Meninger hver Sit.

Formanden: Da der er fremkommet Forslag om, at der nedfattes et Udvalg paa 11 Medlemmer, ved hvis Vedtagelse Sagens første Behandling vil blive stillet i Bero, dreie Forhandlingerne sig nu om dette Forslag. De tidligere indtegnede Talere anser jeg ikke som indtegnede med Hensyn til dette Spørgsmaal, saaledes at ærede Medlemmer, der nu ville have Ordet, paany maa begjære det.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg veed ikke, hvorvidt den ærede Formands Bemærkning maa opfattes saaledes, at der ikke nu skulde være Opfordring til at gaa ind paa de Foredrag, som allerede ere holdte, for saa vidt de angaa selve Sagen og ikke det sidste Punkt, der nu er blevet bragt paa Bane.

Formanden: Der vil ikke være nogen Hindring derfor; jeg vilde blot underrette de ærede Medlemmer om, at jeg ikke betragtede Talere, som ere indtegnede med Hensyn til Realiteten, som indtegnede med Hensyn til dette Spørgsmaal.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Saaledes forstod jeg ogsaa den ærede Formand, men jeg skal dog ikke strax

gaa ind paa de Ytringer, der ere fremkomne fra nogle tidligere ærede Talere, skjøndt der fra en af disse er fremkommet en bestemt Henvendelse til mig, som jeg ikke skal lade upaaagtet. Jeg tror, at det maasse vil være hensigtsmæssigt, at jeg strax yttver mig om det Forslag, der fremkom fra den ærede sidste Taler, idet han nemlig bragte det mærkelige Middel i Forslag, at vi nu skulde standse denne Forhandling for at lade Sagen gaa over i et Udvalg, og derefter altsaa begynde igjen at fortsætte første Behandling. Ganste vist har et saadant Middel i og for sig ikke Noget mod sig i vor Forretningsorden, og det er vel ogsaa tidligere blevet bragt i Anvendelse, men Svaret paa det Spørgsmaal, hvorvidt det paa nogen Maade kan anses for at være hensigtsvarende og derved retfærdiggjort, beror paa de Forhold, under hvilke det skal bringes i Anvendelse. I nærværende Tilfælde forekommer det mig, at det i en overordentlig Grad maa siges ikke at forholde sig saaledes. Den ærede Rigsdagsmand er oftere kommen tilbage til et Udtryk, som jeg ikke kan undlade endnu engang at fremhæve, nemlig dette, at man ikke kunde gaa videre, fordi man ikke var enig om Grundlaget for det foreliggende Forslag. Dette er blevet en Slags Stikord, som er blevet benyttet fra forskjellig Side, uden at det paa nogen Maade er blevet sagt, hvad det er, man betragter som Grundlag, og hvorfor man ikke kan gaa ind derpaa. Der er Ingen, som her i Salen har sagt — i alt Fald er der kun en enkelt Undtagelse i saa Henseende — at dette skal forstås saaledes, at man ikke kan gaa ind paa et Grundlag, som bevarer den Art af Skolepligt, der endnu er bestaaende efter Skoleanordningen af 29de Juli 1814. Derjom dette var Tilfældet, kunde man maasse forstaa det; dette vilde jeg kalde et Grundlag, uagtet der alligevel kunde gjøres Indsigelse derimod; men Ingen har sagt rentud og bart: Vi kunne ikke gaa ind paa denne Skolelov, thi Grundlaget for den er en lovbestemt Skolepligt, og den ville vi ikke have. Derimod har man ganste vist sagt, at man var uenig i mange Enkeltheder og i store Partier af Loven. Den One har talt om det, den Anden om det; den One vil ikke have Skoletiden og Skolealderens udvidele; den Anden vil ikke gaa ind paa Forskættelsesfæloer; den Tredie vil ikke have geistligt Eilsyn; atter Andre ville ikke have de nye Skoleinspektører. En vil ikke have Mulkt paa den Maade, som nu bruges; En vil ikke have Bestemmelser om Skolelærernes Ansættelse efter Hensyn til deres Alder som Lærere; men Alt dette kan Ingen formistligvis kalde Grundlaget og af disse Grunde sige: Vi kunne ikke gaa ind paa Lovforslaget, da der intet Grundlag er at gaa ind paa. Der er sandelig det bestemteste Grundlag, som overhovedet er at faae, idet der netop her foreligger inddelige Bestemmelser om alle de Foredspørgsmaal, som maa komme frem, men om hvilke der ganste vist kan være Tvivl og Uoverensstem-